

Posudek bakalářské/magisterské diplomové práce Posudek - Závěrečná práce - CŽV

Student: Lucie PLACHTOVÁ

Obor: ČJ - ZSV

Název práce v českém jazyce:

Tematizace oběti/připisování viny; komparativní analýza narativních strategií v knihách Kateřiny Tučkové: Vyhnání Gerty Schnirch a Ralfa Rothmanna: Zemřít na jaře

Název práce v anglickém jazyce:

Theme of victim/redeployment of guilt; The comparative analysis of narrative strategies in the books of Kateřina Tučková: The Expulsion of Gerta Schnirch and Ralf Rothmann: To Die in Spring

Vedoucí práce: prof. PhDr. Tomáš Kubiček, Ph.D.

Oponent práce: Mgr. Filip Komberec, Ph.D.

Cílem práce bylo metodou *close reading* za pomoci principů narativní analýzy zjistit způsoby výstavby textu jako specifického komunikátu, jenž nese recepční signály, které určují míru čtenářova angažování, empatii a konec konců i příslušnosti k literární rovině, a to v souvislosti s eticky vyhoceným tématem, které má v dějinách literatury zvláštní místo, a které svoji společenskou závažností překračuje hranice literatury a je svědectvím o podobě a charakteru celospolečenských debat, které jej do sebe integrují i o míře kritického sebevědomí společnosti ve vztahu k traumatickým událostem národních dějin.

Zvolená metoda, která preferuje detailní vhléd, směřovala k zajištění textově koherentní pasáže a na principu *pars pro toto*, či strukturalisticky řečeno – mereologie – rekonstruovala způsob/y výstavby významu – ovšem s ohledem na celek textu, a tedy s výhledem a důsledkem syntetizujícím. Podpůrné nástroje poskytla naratologie.

Obsahovým východiskem se stalo téma válečné oběti a viny, jako nástroje společensko-kritické reflexe minulostních událostí historie. Jde o aktuálně opět frekventované téma současné (nejenom české) literatury, která se tím vrací do souvislé linie, jež meandruje literárními dějinami od konce 2. sv. války. Jednou z průběžných variet se přitom stává obraz Němce, jenž se z pozice viníka (kolektivního či individuálního) přesouvá přes pozici oběti ke komplikovanějším, vnitřně rozporupnějším a nejednoznačnějším postavám, jejichž prostřednictvím jsou aktivovány „čisticí“ společenské mechanismy a literární díla pak hrají důležitou noetickou, ale i „hygienickou“ roli.

Práce Lucie Plachtové je příkladem minuciózní, výkladově přehledné, interpretačně vytěžené a citlivě vystavěné analýzy, která se sice soustředí na detail, ale nezůstává u něj. Není typem práce rozměňující, banalizující či nesoustředěné. K jejím kladům patří i trvalý respekt před textovými strategiemi, jejichž rozbor (rozbor jejich úspěšnosti ve vztahu k modelovému čtenáři) stojí před prvoplánovým hodnocením jejich kvality z hlediska literárního. Přesto práce přehledně a přesvědčivě dokládá, jak velký je rozdíl mezi textem Kateřiny Tučkové (mimořádně úspěšným z hlediska řemeslného s jasně zacíleným publikem a tomu uzpůsobeným aparátem výrazových prostředků) a textem Ralfa Rothmanna (směřujícího ovšem se stejnou řemeslnou zručností k vyšším patřům literárního provozu). Zajímavý je pak podnět, který poskytuje zkoumáním sociologickým v souvislosti s mírou důvěry v modelového čtenáře a s ohledem na etické kategorie a jejich ukotvenost. Skutečnost, jak rozdílně s tímto axiologickým systémem oba texty pracují, svědčí o přítomnosti a možnosti aktivace otázek, které jdou nad rámec tázání literární vědy, i když nikoliv mimo její dosah (v podobě sociologie literatury).

Bakalářská práce Lucie Plachtové je dokladem poučeného ovládnutí nástrojů literární analýzy a citlivé interpretace a jako práce bakalářská je připravena k obhajobě, o jejímž úspěchu jsem přesvědčen.

V Praze dne 5.5.2021

.....
Podpis